

Kommunereformprosessen i Hemsedal kommune

Spørsmål

1. Har kommunen utført utredningsansvaret tilfredsstillende?
2. Har ordføreren gjennomført kommunestyrets og formannskapetets vedtak etter intensjonen?

Forutsetninger, vedtak og krav til utredning

(alle **uthevninger** er våre egne)

Fra komiteinnstillingen, Proposisjon 95S. (mine uthevninger):

*«Fleirtalet understreker at det er viktig at **alle kommunar gjennomfører lokale prosessar** knytt til kommunereforma og melder tilbake innan fristen. Fylkesmennene må fylgje opp dei kommunane som ikkje på eige initiativ tar nødvendig lokalt leiarskap.*

*Fleirtalet vil understreke **at det er eit utredningsansvar** for alle kommunar.*

*Fleirtalet viser til at kommunereforma **må gjennomførast i henhold til det planlagde tidsskjemaet**, og støtter regjeringa sitt ynskje om å styrkje lokaldemokratiet og syte for betre tenester til innbyggjarane gjennom meir robuste kommunar.»*

Kommunestyrevedtak 10/15 den 5. mars 2015:

*«Hemsedal kommunestyre ser det som viktig at det vert sett ned ei politisk arbeidsgruppe som skal **sjå på dei ulike sidene, fordelar og ulemper**, ved dei alternativa som er aktuelle i spørsmålet rundt ei kommunereform.*

Alternativa er:

1. Hemsedal som eigen kommune.
2. Hemsedal saman med ei eller fleire andre kommunar som til dømes Gol, Nes og Flå.
3. Hallingdal som ei kommune.

*Under alle alternativa bør ein **sjå på korleis det interkommunale samarbeidet bør organiserast**.*

*I ei politisk arbeidsgruppe må **alle partia i kommunestyre være representerte**. Dei enkelte parti vel sin representant. Rådmann er med i gruppa.*

Administrasjonen kan konsulterast for fagleg bistand. Dersom det er behov anna for fagleg hjelp mot betaling må det avklarast med formannskapet.

*Arbeidsgruppa **skal levere ein rapport** til kommunestyre innan 1. november 2015.*

Gruppa vil inkludere innbyggjarane, tillitsvalt og ein representant frå ungdomsrådet undervegs i prosessen.»

Fylkesmannen brev datert 15. januar 2016.

«Fylkesmannens forventninger til kommunenes kommunereformvedtak.» Brevet har sju konkrete spørsmål, med underspørsmål, som skal besvares. Svarfrist er 18.03.16.

[Delrapporten fra ekspertutvalget: «Kriterier for en god kommunestruktur»](#)

Ekspertutvalget fremhevet fire samfunnsmessige hensyn og vurderingskriterier:

1. Tjenesteyting
2. Myndighetsutøvelse
3. Samfunnsutvikling
4. Demokratisk arena

[Referat Kommunestyremøtet 5. mars 2015](#)

Noen utvalgte uttalelser fra kommunestyremøtet 5. mars 2015. Et fyldigere referat fra debatten er vedlagt og kan høres på lydfilene.

Oddvar Grøthe (Sp)

- Hva gjør vi? For å få signal fra kommunestyret?
- Arbeidstid for å stake ut rette vegen og prosessen

Odd Holde (H)

- **Vi må gjøre en jobb, av respekt for innbyggerne og nabokommuner.**
- Innbyggerne forventer en debatt, og vi skylder innbyggerne det
- **Mange har vært kritiske til IKS og funksjonsområdet til Regionrådet**

Tor Grøthe (Frp)

- Det er nå toget går Vi bør hive oss på for å ikke stå igjen på perrongen

Oddvar Grøthe (Sp)

- **Ingen motforestillinger til Holdes forslag**
- **Politikere fra alle parti må delta**
- Bestillingene fra staten står i dokumentene
- Anbefaler kommunestyret å ikke legge vekt på mandatet til gruppa da det kan gi feil retning eller innsnevrer det

Tove Eggen Lien (Sp)

- **Påpeker at det er fire punkter vi skal se på - ikke alt mulig annet**
- **Bør også ha med ungdomsrådet**

Jan Egil Hallbjørhus (H)

- **Uavhengig av reform er tiden overmoden for å evaluere hvordan det regionale samarbeidet og IKS fungerer.**
- Tror det er lurt om vi gjør en utredning i forkant, og å selv få være med å bestemme
- Prosessen vil avdekke andre behov

Rådmann

- **Bør involvere de tillitsvalget**

Torstein Tuv (Sp)

- Skal vi se på kommunestruktur må det være for å gjøre det bedre for innbyggerne

Elin Tangen (Sv)

- **Viktig å se på prosess og sette ned gruppe**
- **Innbyggerne må få mene noe om dette**
- **Foreslår folkeavstemning**
- SV er med på en utredning for å se på IKS og samarbeidsformer
- Prosessen vil gi resultater som kan inngå i en vurdering

Tove Eggen Lien (Sp)

- **Alle ønsker å ta en runde på IKS**

Marthe Torset (H)

- Jeg vil være tryggere om vi utreder
- Vil inkludere innbyggerne og en rep fra ungdomsrådet i prosessen

Olav Syversbråten (Ap)

- Er negativ sjøl, men vil lære.

[Referat Kommunestyret 2. februar 2016](#)

Ordfører Grøthe satte temaet opp som en informasjonssak utenfor saklista, og ikke en vedtakssak. At det skulle tas opp kom i egen mail dagen før kommunestyremøtet.

(Tidspunktene er fra lydfilen i møtet)

Holde 01:00 Viktig at kommunestyret får orientering om prosessen rundt kommunestrukturen, og hva er tenkt fremdrift.

Grøthe snakker bort meste av tiden med gjennomgang av økonomi, etter å først ha fortalt lytterne at dette blir nok ikke så interessant.

41:00 OG: Rådmannen vil komme med ei eller annen sak til kommunestyret 10 mars, med melding til fylkesmannen innen 15. mars. Det spørs hvor mye tid rådmannen har til det, og hvor mye han skal legge ned i det arbeidet. Gol og Nes fikk det brottom om de skulle rekke det.

51:00 OG: I ett tenkt tilfelle er det folkeavstemning er det viktig at folket får si sitt. Om kommunestyret sier nei, er det ikke vanlig med folkeavstemning.

Odd refererer til formannskapsvedtak før valget om møte med Gol og Nes. Ber om prosess der vi diskuterer sammen med Gol og Nes. Ordførerne hadde et møte, kom det noe ute av det møtet.

53:48 Støtter Odd. Hva har skjedd siste halvår. Lite informasjon og vi bør gå inn i prosess med åpne øyne. Hemsedal Venstre vil ha en god prosess. Vi har et godt forhandlingsrom. Vi må ha en god dialog med de andre partene., og ønsker et raskt møte med de andre formannskapene. Hva har skjedd og hva er videre fremdrift?

55:40 TEL. **Vi har veldig dårlig tid.** Fremhever et godt samarbeid i Hallingdal, men en storkommune er trolig lagt død. Ikke mot å prate med dem. Samarbeidet må styrkes

57:40 TEL: Det gode samarbeidet er ikke så godt, ref aksjonæravtale i VINN. Tar lang tid og krever mye koordinering, og gir oss lite handlingsrom og gjennomføringsevne.

55:50 Grøthe: Nes og Gol ble enige om å gå videre med samtaler. De skulle til møte ganske snart. (stammer og er usikker). **Når deres avtale kan vi ta stilling til om vi vil være med på den avtalen. Påpeker at det er formannskapet ref pkt 2. som skal jobbe videre, ikke kommunestyret.**

1:00:47 SB: Hørte jeg riktig?

1:01:00 OG: Ja du hørte riktig. En ved Nes vil gjøre det.

SB: Burde ikke vi være med å ta vare på våre og våre innbyggers interesser.

OG: Det blir en del av saken som rådmannen legger frem 10. mars. Det er ingen folkerøst for å endre kommunestrukturen. **Hvor mye tid vi skal bruke for å utrede noe som det trolig ikke blir noe av er usikkert.**

1:03:17 Om vi ikke har tid til å diskutere fordi vi har for lite ressurser, bør vi absolutt diskutere samarbeid. De andre er klare for å ta imot besøk fra oss for å finne ut om vi har noe å snakke om.

OH: **Passiv prosess ift vedtak i formannskap og kommunestyret. Gol og Hemsedals formannskap bør møtes om ikke lenge. Å vente til 10 mars er for passivt å sitte å vente.**

1:06:50 OS: Hele reformen har vorte veldig rar for meg. Ikke så nyttig med samtaler, under tvil kan jeg være med i prosess.

1:07:50 OG: OM møte med formannskapet på Gol. Det har ikke vært pressa mye på meg. At formannskapet prates før **administrasjonen har gjort en jobb er lite nyttig.**

1:09:45 **Eg får høre med Gol og Nes om kva dei har snakke om siste viku, og om dei er mottagelig til å ta i Hemsedal i de samtalene, eller om de vil ha sin første samtale fyst.**

1:10:20 SB: Skal vi da ha et møte for å finne ut hva vi vil.

OG: Eit forberedende møte må me ha.

SB: **Da venter vi på innkalling til et slikt møte.**

OG: Ja ja ja.

før han hopper videre til det han mener er mer interessant. Badeland.

[Gjennomføring av kommunereformen](#)

Hva har vært gjort i kommuene i forbindelse med kommunereform? Det har blitt satt ned et kommunereformutvalg. Utvalget kan ikke sies å oppfylle forventningene og kommunestyrets vedtak.

1. Det er ikke lagt frem noen rapport
 - a. Rapporten skulle vurderer fordeler og ulemper ved de tre alternativene,
 - b. Rapporten skulle ser på organisering av det interkommunale samarbeidet.
 - c. Rapporten skulle gjøre vurderinger rundt de fire punktene anbefalt av ekspertutvalget
 - d. Rapporten skulle også besvart fylkesmannens 7 spørsmål med underpunkter.

- e. Rapporten skulle først legges frem innen 1 november. Dette ble utsatt i kommunestyremøtet november til «i løpet av januar 2016 etter forslag fra ordfører.
 - f. Ordfører ga kun en overfladisk muntlig redegjørelse under Åpen post 2. februar 2016 om at det hadde vært en prosess.
 - g. Ordfører sier at gruppa hadde hatt «ett par tre møter». Referater mangler.
 - h. Ingen skriftlig rapport om hverken prosess eller resultat.
2. Det finnes ingen innkalling, sakliste eller referater fra møtene
 - a. Jeg har etterlyst samtlige dokumenter og ikke fått noe slik rapport.
 3. Alle partier har ikke vært representert
 - a. Vestre har sittet i kommunestyret siden valget og har ikke vært innkalt til ett eneste møte
 4. Ungdomslaget har ikke vært representert
 - a. Usikkert da møter ikke er referert
 5. Innbyggere har ikke vært representert
 - a. Usikkert da møter ikke er referert
 6. Det har ikke vært noen folkemøter eller lignende
 - a. Uten det kan det ikke hevdes at innbyggerne har vært involvert.
 7. Administrasjonen har ikke gjort noe utredningsarbeid
 - a. Ref. uttalelse fra ordfører Grøthe
 8. Formannskapet har ikke har møte med formannskapet i Gol (eller andre)
 - a. Dette var både vedtatt i kommunestyret og påpekt i kommunestyret 2. feb. 2016.

Når ordføreren endelig løfter saken i kommunestyret til vedtak 10. mars 2016, sak 11/16, er det uten at folket er spurt. Det var ikke lenger tid til å gi en god informasjon og gjennomføre god debatt blant innbyggerne. Og hva skulle vi egentlig informert om? Uten samtaler og forhandlinger med Gol og eventuelt andre, ville det være svært lite. Det ville jo vært resultatet av disse samtalene som skulle danne grunnlaget for en folkeavstemning, og for innbyggerne å si ja eller nei.

Venstre ønsker at kontrollutvalget gjør vurdering av om kommunen har gjennomført de krav om utredning som er gitt av Stortinget, og om ordfører og administrasjonen har fulgt opp de vedtak som kommunestyret og formannskap har gjort på en tilfredsstillende måte.

Hemsedal, 22. juni 2016

For Hemsedal Venstre

Steinar Bleken
Kommunestyrerepresentant